

PhD on Track og åpen vitenskap – en nasjonal nettbasert forskertjeneste

Hege Charlotte Faber (NTNU)

Torstein Låg (UiT)

En ny versjon av PhD on Track ble lansert i november 2018. PhD on Track er en åpen, fritt tilgjengelig nettressurs beregnet på stipendiater og yngre forskere. I de to siste årene (2017-2018) er ressursen endret fra et dansk-norsk samarbeid til et samarbeid mellom flere norske institusjoner. Ressursen har gjennomgått omfattende revidering og nyskriving, og i tillegg til to deler som fokuserer på akademisk skriving og søk etter litteratur, samt publisering og deling, er en helt ny del dedikert til åpen vitenskap (Open Science - <https://www.phdontrack.net/open-science/>).

Å dedikere en egen seksjon av PhD on Track til åpen vitenskap gjenspeiler et uttalt ønske om at flest mulig skal ha tilgang til forskningsresultater innenfor ulike fagfelt, spesielt når forskningen er finansiert ved offentlige midler. I den senere tiden har vi fått nye nasjonale og internasjonale retningslinjer for åpen publisering av vitenskapelige artikler, og for tilgjengeliggjøring av forskningsdata. Åpen vitenskap og åpen publisering får et stadig økende fokus, nå sist i forbindelse med Plan S. Det er ikke lett for nye stipendiater eller yngre forskere å finne frem i jungelen av retningslinjer og krav fra egen institusjon, eller fra ulike finansiører nasjonalt og internasjonalt.

I Open Science-delen av PhD on Track er intensjonen at man skal kunne finne svar på det man måtte lure på når det gjelder åpen publisering og deling av resultater: Åpen publisering generelt, gull og grønn åpen publisering, publiseringsstøtte og publiseringsfond, hva kan legges i åpne online arkiver, CC-lisenser, forskningsdata og datahåndteringsplaner, hvordan man bør forholde seg til sensitive data, om man bør tenke på preregistrering av prosjektet sitt, og mye mer – bl.a. litt om forskningsetikk, en diskusjon om bibliometri samt en oppdatert del om bruk av tredjepartsmateriale som bilder og figurer.

Selv om vårt innlegg kommer til å fokusere mest på delen som angår åpen vitenskap vil vi også gå gjennom viktige utfordringer som gjelder ressursen generelt: Klarer vi å markedsføre ressursen godt nok mot fagmiljøene? Hvordan kan PhD on Track som en nasjonal ressurs forankres i institusjonene på best mulig måte? Hvordan kan ressursen knyttes til ph.d.-kurs i regi av fakultet, institutt og bibliotek? Er balansen mellom det generelle og det mer fagspesifikke godt nok ivarettatt, slik at ressursen blir nyttig for den enkelte ph.d.-kandidat og det enkelte forskningsprosjekt?